

IP NÖT & MJÖLK

GRUNDCERTIFERING

Standard för kvalitetssäkrad nöt -och mjölkproduktion.

© **Copyright/Upphovsrätten till denna produkt tillhör Sigill Kvalitetssystem AB, Stockholm, Sverige.**

Att mångfaldiga innehållet i denna skrift, helt eller delvis, utan medgivande från Sigill Kvalitetssystem AB, är förbjudet enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande: genom tryckning, kopiering etc. Det är endast tillåtet att ladda ner denna skrift som elektronisk fil, skriva ut innehållet och göra en kopia för ändamålet att förbereda och genomföra en IP-certifiering. All annan användning kräver skriftligt medgivande från Sigill Kvalitetssystem AB.

GRAFISK FORM OCH PRODUKTION

Sigill Kvalitetssystem AB 2020

KONTAKT

Sigill Kvalitetssystem AB

105 33 Stockholm

Telefon: 010-184 45 00

www.sigill.se

info@sigill.se

INNEHÅLL

1	EGENREVISION	6
2	STALLMILJÖ	6
3	MÄRKNING, JOURNALFÖRING OCH SPÅRBARHET AV DJUR	8
4	DJUROMSORG	9
5	KALVEN	12
6	FODER, VATTEN OCH UTFODRING	13
7	LÄKEMEDEL OCH ÖVRIGA BEHANDLINGAR	16
8	SMITTSKYDD	18
9	SPÅRBARHET AV PRODUKTER	21
10	MJÖLKPRODUKTION	22
11	PARALLELLPRODUKTION	25
	SAMMANFATTNING – IP ALLMÄNNA VILLKOR	27

IP NÖT & MJÖLK GRUNDCERTIFIERING

IP är en standard för kvalitetssäkring genom tredjeparts-certifiering

IP är en standard för kvalitetssäkrad produktion, genom tredjeparts-certifiering, av livsmedel och prydnadsväxter i hela kedjan från primärproduktion till förädling och hantering. IP ägs och förvaltas av Sigill Kvalitetssystem AB. Mer information hittar ni på www.sigill.se.

Det finns produktionsregler på tre kravnivåer för de flesta produktionsinriktningar – Grundnivå, Sigillnivå och Tillvalnivå. Därutöver finns kompletteringsmoduler som kan komplettera certifiering på någon av nivåerna. Kompletteringsmoduler kan också användas av företag utan tidigare certifiering.

GRUNDNIVÅ

- Innehåller krav baserade på svensk lag och branschriktlinjer inom livsmedelssäkerhet och djurskydd.
- Råvaror som producerats enligt produktionsreglerna på Grundnivån betecknas "Grundcertifierade råvaror/produkter".

SIGILLNIVÅ

- Innehåller alla krav som ingår i Grundnivån plus högre krav inom livsmedelssäkerhet, djuromsorg och miljöansvar.
- Råvaror som producerats enligt produktionsreglerna på Sigillnivån betecknas "Sigillråvaror/-produkter".

TILLVALSNIVÅ

- Innehåller alla krav som ingår i Sigillnivån plus krav inom specifika områden.
- Råvaror som producerats enligt produktionsreglerna på Tillvalsnivån betecknas också "Sigillråvaror/produkter".

KOMPLETTERINGSMODUL

Extra åtaganden inom ett särskilt regelområde som är relevant för den certifierade verksamheten, men ligger utanför standardens kärnområde.

IP ALLMÄNNA VILLKOR - RAMVERKET FÖR CERTIFIERINGEN

Ramverket IP Allmänna Villkor beskriver bland annat vilka krav som finns på Certifieringsorganen, kompetenskrav för revisorerna, hur en revision ska genomföras och vilka krav som finns på företag som ska certifieras. En sammanfattning av IP Allmänna Villkor finns längst bak i denna regelhandbok.

REGELHANDBOKENS OMFATTNING

Anslutning till standarden är frivillig. Reglerna gäller generellt för all verksamhet inom företaget som berör den certifierade produktionen.

I certifieringen för mjölkproduktion innefattas mjölkkor, kalvar upp till 6 månader och rekryteringsdjur.

I certifieringen för köttproduktion innefattas alla nötkreatur på gården.

Referensdokument

SFS nr. 2006:814, Förordning om foder och animaliska biprodukter.

EU-kommissionens lista nr. 1831/2003, Förordning om foder-tillsatser.

SJVFS 2013:23; SJVFS 2019:7; SJVFS 2019:18; SJVFS 2019:32, Jordbruksverkets föreskrifter.

EXTERN REVISION AV PRODUKTIONEN PÅ FÖRETAGET

Vartannat år kommer en ordinarie, föranmäld extern revision att genomföras på plats i produktionen. Revisionen omfattar granskning av dokumentation; skriftliga rutiner och instruktioner, intyg, journaler etc. samt inspektion. Mer information om olika typer av revisioner finns längst bak i denna regelhandbok och i IP Allmänna Villkor.

EGENREVISION

Egenrevision ska genomföras varje år. Det innebär att gällande produktionsregler går igenom och eventuella avvikelser noteras i en åtgärdsplan. Avvikelser åtgärdas snarast. Egenrevision ska göras även om det inte finns några avvikelser. De år revision inte sker på plats i företagets verksamhet kontrolleras egenrevision av certifieringsorganet, så kallad administrativ revision.

STÖDMATERIAL

I vissa regler finns en hänvisning till stödmaterial som finns tillgängligt på www.sigill.se/allmant/stodmaterial.

GODKÄND REVISION OCH SANKTIONER

För godkänd revision krävs att alla eventuella avvikelser har åtgärdats. Om revisionen inte blir godkänd inom utsatt tid blir företaget avstängt och i sämsta fall uteslutet. Mer information om sanktioner och hur de hanteras, finns längst bak i denna regelhandbok samt i IP Allmänna Villkor.

FÖRETAGETS ÅTAGANDEN

Ett företag som är certifierat enligt IP-standarderna har följande åtaganden:

- Relevanta lagar och förordningar ska följas i den certifierade verksamheten.
- Produktionsregler som gäller för den certifierade verksamheten samt bestämmelserna i IP Allmänna Villkor ska följas.
- Om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig ska kopia på tillstånd/anmälan kunna uppvisas vid revision.
- Ta del av och följa förändringar i produktionsregler eller bestämmelser i IP Allmänna Villkor som Sigill Kvalitetssystem AB meddelar.
- Ansvara för att tjänsteleverantörer får information om kraven och åtar sig att uppfylla reglerna.
- Ansvara för att mark, byggnader, maskiner etc. som används i den certifierade verksamheten uppfyller reglerna även om ägaren inte är det certifierade företaget.
- Medverka vid och underlätta så att revisioner kan genomföras i verksamheten, vilket också gäller oanmälda revisioner.

- Att till Certifieringsorganet anmäla alla planerade förändringar i företaget som kan ha betydelse för certifieringen (t.ex. ägarbyte och utvidgning av verksamheten).
- Anmäla till Certifieringsorganet om företaget tvingats göra en återkallelse av en produkt.
- Godkänner att Certifieringsorganet lämnar alla uppgifter om företaget som har betydelse för certifieringen och IP-standardens trovärdighet till Sigill Kvalitetssystem AB.

ÖPPENHET

Uppgifter om de certifierade företagen, t.ex. namn- och adressuppgifter publiceras på Sigill Kvalitetssystem ABs hemsida, www.sigill.se, när företaget gett sitt samtycke.

RÖDA PUNKTER är markerade med en röd oval. Det är regler som är särskilt viktiga för livsmedelssäkerheten, spårbarheten eller redligheten och därmed IP-standardens värdegrund. Avvikelse på de regler med röda punkter ses som särskilt allvarliga för trovärdigheten och kan leda till avstängning eller uteslutning.

Rekommendationer är markerade med grönt. Det är frivilligt att följa dessa.

NYA REGLER och regler som väsentligen förändrats är markerade med **NY!** i handboken.

STÖDMATERIAL finns på www.sigill.se/allmant/stodmaterial

1 EGENREVISION

Regelbunden egenrevision ingår i certifieringen och bidrar till IP-standardens trovärdighet.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
1.1	Egenrevision mot de kontrollpunkter i IP Nöt & Mjolk Grundcertifiering som certifieringen omfattar ska genomföras årligen.	Daterad och signerad checklista och åtgärdsplan finns.			

2 STALLMILJÖ

De lagstadgade förutsättningarna för en god djuromsorg ska vara uppfyllda så att djurens naturliga behov inte begränsas. Djuren ska ha tillräckligt med plats för att stå, ligga och röra sig så att skador undviks och det naturliga behovet främjas. En bra närmiljö med bra inomhusklimat och luftkvalitet ger förutsättningar för en god djurhälsa.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
2.1	<p>Rengöring av djurstallar ska ske minst en gång per år och dokumenteras, exempelvis i journal eller dagbok.</p> <p>Vid omgångsuppfödning ska noggrann rengöring ske mellan omgångarna.</p> <p><i>Omgångsuppfödning innebär att en besättning delats in i mindre enheter med individer av likartad ålder i eget stall eller egen stallavdelning. Insättning av ny djurgrupp sker inom en begränsad tidsperiod och inte förrän stallet eller stallavdelningen tömts och rengjorts helt.</i></p>	Dokumentation finns över rengöring av djurstallarna.			
2.2		<p>a) Inredning, fönster, golv, liggytor och skrapgångar är utformade, utrustade och skötta så att kravet uppfylls.</p> <p>b) Ventilationsutrustning och/eller stallets miljö är utformat så att damm- och gasinnehåll i luften, temperatur, luftfuktighet samt buller hålls på eller under de angivna nivåerna i Jordbruksverkets föreskrift SJVFS 2019:18 kap 4.</p> <p>c) I mekaniskt ventilerade stallar finns nödventilation t.ex. dörrar, fönster och luckor som går att öppna.</p>			
2.3	Djuren ska skyddas från elektrisk utrustning.	<p>a) Belysningsanordningar, elektriska ledningar och andra elinstallationer som djuren kan nå är försedda med lämpligt skydd eller är utförda så att det inte föreligger någon skaderisk.</p> <p>b) Elektriska avisare på datafodervagnar är konstruerade så att de inte skadar djuren och så att djuren enbart kommer i kontakt med dem vid försök att påverka öppningen.</p>			

	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	UPPFYLLS REGELN?		
			JA	NEJ	EJ REL
2.4	Utrymmen där djur vistas ska ha ljusförhållanden som stödjer djurens dygnsrytm och beteendeböbehov.	a) Djurstallet är försett med fönster eller andra ljusinsläpp för dagsljus. b) För mjölkkor är dämpad belysning tänd under den mörka tiden på dygnet.			
2.5 	Utrymmeskraven för alla djur ska uppfyllas och stallet ska vara utformat så att alla djur kan ligga ner och röra sig obehindrat.	a) Utrymmena stämmer överens med utrymmeskraven i Jordbruksverkets föreskrift SJVFS 2019:18 kap 5 b) Vid om- eller nybyggnation hålls nötkreatur i lösdrift.			
2.6	Djuren ska erbjudas en torr och ren liggplats.	a) Utgödsling sker regelbundet och vid behov. Utgödsling sker minst en gång dagligen om det inte finns andra rutiner som ger god hygien, t.ex. djupströbädd eller spaltgolv. (Liggytan för nötkreatur på heltäckande spaltgolv består av gummisspalt eller annat eftergivligt material.) b) För mjölkkor i uppbundna stallsystem sker utgödsling inte i samband med mjölkning. c) Det finns strö av god kvalitet hos djuren. <i>Strömedlets kvalitet och ursprung är viktigt eftersom det finns en risk för okontrollerad bakterietillväxt vilket kan orsaka mastit.</i>			

3 MÄRKNING, JOURNALFÖRING OCH SPÅRBARHET AV DJUR

Genom märkning och journalföring uppnås en god spårbarhet till djurens ursprung. Det är en viktig grund för verksamhetens trovärdighet och ett bra verktyg vid bland annat smittspårning. Spårbarhet innebär att producenten vid varje givet tillfälle ska kunna identifiera vilka djur som finns på gården, vem som har levererat djur till gården och till vem djur levererats.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.1	<p>Produktionsplatsnummer (PPN) ska finnas dokumenterat för varje gård/ anläggning med djurhållning och/eller foderproduktion.</p> <p><i>Vid t.ex. betesgång kan det ibland vara aktuellt med flera produktionsplatsnummer när en annan gårds djur finns i nära anslutning till din gård. För aktuell information kontakta ansvarig myndighet. I Sverige är ansvarig myndighet Jordbruksverket eller Länsstyrelsen.</i></p>	Dokumentation finns över produktionsplatsnummer (PPN).			
3.2 	<p>Djurinnehavet ska fortlöpande dokumenteras i ett digitalt verktyg eller i en stalljournal och sparas i minst tre år.</p> <p>Uppgifterna ska registreras kronologiskt inom 48 timmar från det att händelsen har ägt rum. De djur som är på bete på en annan produktionsplats ska noteras som tillfälligt ute i stalljournal.</p> <p>I Sverige ska en av Jordbruksverket godkänd stalljournal användas på gården. Vidare gäller att man senast 7 dagar efter förändring av djurinnehav ska rapportera detta till CDB.</p>	<p>Dokumentation för djurinnehav finns och omfattar</p> <ul style="list-style-type: none"> - ingående balans (de djur som finns på platsen när en ny journal påbörjas) - födselar - dödsfall - från vilken produktionsplats djur kommer (PPN) - till vilken produktionsplats djur skickas (PPN). 			
3.3 	<p>Märkning av djur ska ske på ett sätt som säkerställer spårbarhet enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kalvar ska vara märkta med en originalbricka i båda öronen senast 20 dagar efter födsel. Om kalven lämnar produktionsplatsen inom 20 dagar efter födsel ska den vara märkt innan transporten. - Om ett djur tappar en originalbricka ska den ersättas med en ersättnings- eller reservbricka. - Nötkreatur som går till slakt ska ha två brickor, varav minst en ska vara förpräglad. - Identitetsmärkningen ska ske på ett djurskyddsmässigt acceptabelt sätt. 	Djuren är korrekt märkta.			

	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	UPPFYLLS REGELN?		
			JA	NEJ	EJ REL
3.4 NY!	För inköpta nötkreatur gäller karenstid innan de kan säljas som certifierade djur till slakt. Karens-tiden beror på varifrån djuren är köpta enligt följande: - 0 dagars karenstid vid inköp från gård certifierad enligt IP Sigill Nöt & Mjök. - 90 dagars karenstid vid inköp från gård certifierad enligt IP Nöt & Mjök Grundcertifiering eller enligt Svensk EU-ekologiskt. - 120 dagars karenstid vid inköp från övriga gårdar.	Dokumentation finns där det framgår varifrån och när djuren är köpta.			

4 DJUROMSÖRG

Djuren ska skötas med omsorg och kunskap. Bra dagliga rutiner med förebyggande åtgärder ska säkerställa att djurens behov tillgodoses. God djurhälsa uppnås genom en bra stallmiljö och skötsel som ger goda förutsättningar för djurens egen motståndskraft mot sjukdomar. Detta ger förutsättningar för ett lågt behov av antibiotika i uppfödningen, och därmed en låg användning. Avelsarbetet är grunden för god djuromsorg. Inriktningen ska vara friska och sunda djur och aveln ska verka för att förhindra spridning av ärftliga defekter.

	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	UPPFYLLS REGELN?		
			JA	NEJ	EJ REL
4.1 S	Djuren ska ha daglig tillsyn av kompetent personal och automatiska system/anordningar (t.ex. foder och vatten) ska inspekteras dagligen.	a) Alla djur får tillsyn minst 1 gång per dag både när djuren är på stall och vid betesgång. b) Nyfödda, sjuka och skadade djur samt djur som betar sig onormalt ses till oftare. c) Alla djur får foder och vatten, får ev. vård och behandling samt tillgång till strö på stall. d) Utgödsling och rengöring görs.			
4.2 S	Det ska finnas rutiner som säkerställer att djuren hålls rena.	Rutiner finns som visar att kravet uppfylls.			
4.3	Djurens klövar ska regelbundet kontrolleras och verkas vid behov. Dokumentation, exempelvis kvitton från klövvårdare eller notering i journal/egen dagbok ska finnas.	Dokumentation finns för klöverknning.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
4.4 S	Ett djur som är sjukt eller skadat och behöver särskild vård ska snarast tas om hand på ett sätt som är anpassat efter djurets behov.	<p>a) Rutiner finns för avlivning och hantering av sjuka djur.</p> <p>b) Avlivningsrutiner innehåller</p> <ul style="list-style-type: none"> - namn på person som är behörig att besluta om och genomföra avlivning samt ersättare för denne och andra kontaktpersoner (t.ex. veterinär) - beskrivning av hur skadade eller sjuka djur som av djurskyddsskäl måste avlivas ska hanteras så att risken för lidande minimeras. <p>c) Producenten kan redogöra för och/eller visa hur en sjukbox kan iordningställas.</p> <p>d) Sjukbox för utegångsdjur och för djur som hålls i stallar med utomhusliknande klimat kan värmas upp.</p>			
4.5 S	<p>Utevistelsen på bete för nötkreatur som hålls för mjölk- och köttproduktion ska vara 60, 90 eller 120 dygn per år beroende på region och ålder. Detta gäller alla djur över 6 månader, med undantag för unga djur som är födda 1 mars eller senare under samma kalenderår samt tjurar. Tid för utevistelse ska dokumenteras.</p> <p>Nötkreatur som hålls för mjölkproduktion ska ha tillgång till bete under minst 6 timmar i sträck/dygn.</p> <p>Nötkreatur som hålls för köttproduktion ska ha tillgång till bete eller annan utevistelse under hela dygnet.</p>	Dokumentation finns över utevistelse som visar att kravet uppfylls.			
4.6 S	Drivning och transporter av djuren ska ske på ett lugnt och säkert sätt och utan att orsaka skada och lidande för djuren.	<p>a) Djur som är sjuka eller skadade transporteras inte (undantaget transporter som krävs för att djur ska få vård).</p> <p>b) Djuren kan tydligt uppfatta drivvägen och det finns tillräckligt med utrymme så att djuren kan förflytta sig under drivningen.</p> <p>c) Vid i och urlastning används lämplig utrustning exempelvis lastramper. Rampen har, om det behövs, räcken och tvärgående ribbor samt en så liten lutning som möjligt enligt Jordbruksverkets föreskrift SJVFS 2019:7.</p> <p>d) Elpådriivare används inte.</p> <p>e) Vid transport av egna djur med eget fordon nära gården (max. 50 km transportsträcka) är ventilationen god och utrymmet där djuren transporteras utformat så att djuren kan stå upp och ligga ner i naturlig ställning.</p> <p>f) Om extern transportör anlitas så är transportören registrerad hos ansvarig myndighet.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
4.7	<p>Det ska finnas en rutin för att upprätthålla djurskyddet vid allvarliga och långvariga driftsstörningar (t.ex. elavbrott). Vid elavbrott ska reservelverk finnas och det ska underhållas samt provköras regelbundet.</p> <p><i>I mekaniskt ventilerade stallar ska det finnas nödventilation, se även 2.2</i></p>	<p>a) Rutin för driftsstörningar finns som säkerställer att</p> <ul style="list-style-type: none"> - djuren får tillgång till foder - djuren får tillgång till vatten - ventilationen kan upprätthållas där så är nödvändigt. <p>b) Reservelverk med monterat anslutningsdon finns tillgängligt i tillräcklig omfattning.</p> <p>c) Reservelverk underhålls och provköras regelbundet.</p>			
4.8	<p>S</p> <p>Djur som går ute året om ska ha tillgång till ligghall eller annan byggnad som ger dem väderskydd och en torr och ren liggplats under den kalla årstiden. Stängsel, rastgården och markytorna ska vara utformade så att de inte utgör en skaderisk för djuren.</p> <p><i>Ligghall krävs inte om verksamheten är ansluten till kontrollprogrammet "utegångsdjur utan ligghall, nötkreatur".</i></p>	Djuren har tillgång till ligghall.			
4.9	<p>Avelsarbetet är grunden för god djuromsorg och inriktningen ska vara friska och sunda djur, detta gäller även för produktion.</p>	<p>a) I avelsarbetet används inte djur med genetiska defekter/med anlag för genetiska defekter som orsakar lidande hos djuret eller avkomman, exempelvis muskelhypertrofi.</p> <p>b) Risken för kalvningssvårigheter beaktas vid val av tjur/semin vid seminerings-/betäcknings-tidpunkt och endast sunda avelsdjur användas.</p>			
4.10	<p>Rutiner ska finnas som säkerställer att kalvning kan ske under goda förhållanden.</p>	<p>a) Kor och kvigor som kalvar hålls lösgående.</p> <p>b) Kalvningsbox finns tillgänglig inför varje kalvning.</p> <p>c) Mekaniska hjälpmedel vid kalvning används endast efter veterinärs godkännande.</p> <p>d) Om kalvningsboxen i uppbundna besättningar är upptagen täcks gödselrännan vid kalvning på båsfallen.</p>			
4.11	<p>Kvigor får betäckas först efter 13 månaders ålder.</p>	<p>Kvigor hålls på ett sådant sätt att risken för betäckning minimeras fram tills att de har uppnått 13 månaders ålder.</p>			

5 KALVEN

Kalvens första tid är speciellt viktig för utvecklingen av immunsystemet. Kalvar är känsligare för smittor och andra påfrestningar än vuxna djur och kräver därför extra omsorg. En kalv är ett nötkreatur som är högst sex månader gammalt.

		UPPFYLLS REGELN?			
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
5.1	<p>Rutiner ska finnas för skötsel av kalvar som omfattar följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyfödda kalvar ska få råmjölk snarast möjligt, dock senast 6 timmar efter födseln. - Tillsyn och utfodring av kalvar inomhus ska ske minst två gånger dagligen och utomhus ska tillsynen ske minst en gång per dag. - Kalvar ska ha fri tillgång till grovfoder av lämplig struktur senast från två veckors ålder. - Om kalven inte har fri tillgång till vatten ska det finnas möjlighet att dricka sig otörstig minst två gånger per dygn. - Vid sjukdom och varm väderlek ska kalvar ha fri tillgång till rent vatten. 	Rutiner finns för skötsel av kalvar.			
5.2	Kalvar ska ha en stallmiljö som ger god komfort och möjlighet till social kontakt.	<ul style="list-style-type: none"> a) Golvet i boxar till kalvar är torra och rena och har strömaterial. b) Golv och liggytor har en jämn och halksäker yta. Om dränerande golv (endast tillåtet i värmeisolerade stallar) används som liggyta för kalvar som är äldre än 1 månad, men högst 4 månader gamla, är liggytan av gummi eller annat mjukt material. c) Kalvar hålls inte uppbundna. d) Kalvar över 8 veckor hålls i grupp. e) Kalvar kan isoleras i samband med sjukdom eller annan vård. f) Kalvar i ensambox har möjlighet till ögonkontakt och fysisk kontakt med annan kalv. g) Vid individuell hållning av kalvar i hydda har kalven ständig tillgång till en yta utomhus. h) I lösdriftstallar för amkor eller dikor finns kalvgömmor för kalvar under 3 månader. 			
5.3 S	Mekaniskt ventilerade stallavdelningar med kalvar ska vara utrustade med larmanordning som varnar om ventilationssystemet upphör att fungera.	<ul style="list-style-type: none"> a) Separata kalvstallar är utrustade med larm som varnar för övertemperatur, strömavbrott och vid eventuella fel på larmet. b) I stallavdelningar där kalvar hålls med kor räcker det att larmet varnar för övertemperatur. c) Utrustningen testas regelbundet. <p>Undantag gäller för a) och b) om nödventilationen fungerar automatiskt vid övertemperatur i avdelningar där kalvar hålls tillsammans med kor. Detta under förutsättning att nödventilationen har en kapacitet som säkerställer djurens hälsa och välbefinnande.</p>			

6 FODER, VATTEN OCH UTFODRING

God foderhygien är avgörande för livsmedelssäkerheten och är grunden för friska djur. Fodret ska lagras under hygieniska förhållanden så att det inte tar skada av mögel eller förorenas av främmande ämnen. Verksamheten ska kunna säkerställa säkra livsmedel som är fria från sjukdomsframkallande bakterier, antibiotika, hormoner, mögelgifter, tungmetaller och kemiska föroreningar. Dokumentation av verksamheten säkerställer spårbarheten.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
6.1 	Allt foder som används ska komma från foderföretag som är registrerade och/eller godkända av ansvarig myndighet.	Foderföretag som används är registrerade hos ansvarig myndighet.			
6.2	Egenproducerat foder ska gå att spåra via skriftlig dokumentation även om det bara används till gårdens djur. Detta för att kunna spåra källan till eventuella problem. <i>I Sverige utgör SAM-ansökan eller växtodlingsplanen dokumentation under förutsättning att de stämmer överens med den verkliga odlingen.</i>	Dokumentation finns över egenproducerat foder.			
6.3 	Dokumentation ska finnas över alla fodertillsatser som används, exempelvis fodertillskott och tillsattsmedel vid ensilering eller konservering. De ska vara godkända enligt gällande regelverk (EU-kommissionens lista nr.1831/2003). För mjölkproducerande djur får inte myrsyra eller produkter baserade på myrsyra användas för syrabehandling av spannmål. <i>Exempel på fodertillsatser är vitaminer och spårämnen. Även ensileringsmedel är definitionsmässigt en fodertillsats.</i>	Dokumentation finns över fodertillsatser.			
6.4 	Djuren får inte utfodras med animaliskt protein eller animaliskt fett (exempelvis köttmjöl, benmjöl eller fiskmjöl) enligt förordningen SFS nr. 2006:814. Endast fett av vegetabiliskt ursprung får utfodras till mjölkkor. Undantag: Mjöl/mjolkprodukter från mejeri får användas som foder om de är värmebehandlade och därefter torkade eller syrade. Mjöl från samma jordbruksföretag får användas som foder.	Dokumentation finns.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
6.5 S	Vid inköp av biprodukt eller produktavfall från exempelvis bryggerier, bagerier etc. ska det finnas dokumentation som visar att säljaren uppfyller krav på registrering, fodersäkerhet, foderhygien och spårbarhet m.m.	Dokumentation finns som visar - att säljarens anläggning är registrerad och/eller godkänd av Jordbruksverket som foderföretag - att produkten inte innehåller animaliskt protein eller animaliskt fett. (Undantaget mjölk- och mejeriprodukter) - att produkten inte innehåller främmande ämnen över givna gränsvärden - att ifall tillsatser används att dessa i så fall finns med på EU-kommissionens lista nr.1831/2003 över godkända fodertillsatser.			
6.6	Djuren ska få hygieniskt säkert foder dagligen av lämplig struktur och fodergiven ska garantera en allsidig samt välbalanserad näringstillförsel.	a) Eventuella analysresultat med betydelse för livsmedels- och fodersäkerheten finns sparade sedan 5 år tillbaka och följs upp, samt eventuella brister åtgärdas vid behov. b) Om det finns misstanke om att inköpt eller försålt foder inte är hygieniskt säkert anmäls detta till ansvarig myndighet och det aktuella fodret eller foderpartiet används inte som foder.			
6.7	Hantering och lagring av foder och fodermedelstillsatser ska ske på ett säkert sätt så att fodersäkerheten inte riskeras.	a) Foder lagras åtskilt från kemikalier och andra produkter som är förbjudna i foder, som till exempel gödselmedel, växtskyddsmedel, drivmedel och betat utsäde. b) Foder lagras och hanteras åtskilt från avfall. c) Foder skyddas mot väder och vind under lagring. d) Djur och skadedjur hindras från att komma åt foder under lagring. e) Silor, säckar och behållare är tydligt märkta. f) Foderpartier som är avsedda för olika djurslag ska lagras åtskilt och sammanblandning riskeras inte. g) Lagringsbehållare, foderblandningsutrustning och utfodringsutrustning inspekteras och rengörs regelbundet samt desinfekteras efter rengöring vid behov.			
6.8 S	Utfodrings- och vattningssystemet ska vara utformat och placerat så att djuren kan äta och dricka på ett lugnt och naturligt sätt, både på stall och vid betesgång.	Det finns utfodringsplatser så att kraven i Jordbruksverkets föreskrift SJVFS 2019:18 kap 3 uppfylls.			
6.9	Alla djur ska ha tillgång till dricksvatten minst två gånger per dygn.	a) Vattenutrustning hålls ren och är utformad så att god hygien lätt kan upprätthållas. b) På bete skyddas djur från sjukdom genom att vattendrag och vattensamlingar med otjänligt vatten stängs in.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
6.10	<p>För att undvika kontaminering vid mjölkproduktion (ofrivillig överföring av smitta), ska rent vatten användas vid diskning, handtvätt och vid rengöring av material, foderanläggning och utrustning. Vattenkvaliteten ska analyseras minst en gång per år enligt mejeriföretagens förenklade vattenanalys. Analysresultat ska sparas i 3 år.</p> <p>Om resultat av analysen inte uppfyller kraven ska plan för åtgärder finnas.</p>	<p>a) Analysresultat för vattenkvalitet finns. b) En åtgärdsplan finns vid behov.</p>			

7 LÄKEMEDEL OCH ÖVRIGA BEHANDLINGAR

För att säkerställa en god djuromsorg och livsmedelssäkerhet ska all läkemedelsbehandling utföras av behörig person, journalföras och bygga på diagnos från en veterinär.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
7.1	<p>Behandling med läkemedel och operativa ingrepp får endast utföras av veterinär eller annan behörig person. Övertaliga spenar på kalvar får tas bort om det utförs innan djuret har uppnått en månads ålder.</p> <p>Alla läkemedel, inklusive homeopatiska medel, naturläkemedel och traditionella växtbaserade läkemedel för behandling av kor ska vara godkända alternativt registrerade av ansvarig nationell myndighet (Läkemedelsverket) eller användas enligt kaskadprincipen.</p> <p><i>Villkorad läkemedelsanvändning innebär att en lantbrukare under vissa förutsättningar kan ha läkemedel hemma och inleda behandling själv om vissa särskilt bestämda symptom uppstår.</i></p> <p><i>Kaskadprincipen innebär bl.a. att en veterinär på eget ansvar, i enskilda fall, får förskriva preparat som inte är godkända för djurslaget eller använder annan dos/administreringsätt än det som godkänts för preparatet.</i></p>	<p>a) Kastrering och andra operativa ingrepp utförs av veterinär och sker under lokalbedövning.</p> <p>b) Avhorning utförs av veterinär, eller person som veterinär utser, under lokalbedövning.</p> <p>c) Personal som utför villkorad läkemedelsanvändning har genomgått utbildning enligt Jordbruksverkets föreskrift SJVFS 2019:32, kap 4.</p>			
7.2 S	<p>Journaler över veterinärbehandlingar och medicinering ska föras och både djurhållarens egen dokumentation och veterinärens besöksjournal ska sparas i 5 år. Föreskrivna läkemedel och behandlingar ska användas/utföras enligt veterinärens instruktion.</p> <p><i>Veterinärens förrättningsunderlag/ behandlingsbevis är godkänt som journal om det sparas i kronologisk ordning. Det är tillåtet att göra noteringar om uppföljande behandlingar i förrättningsunderlaget om det framgår vem som utfört behandlingen och när.</i></p>	<p>Journalen innehåller följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diagnos. - Datum för behandling. - Klockslag för behandling om karenstiden är kortare än 24 timmar. - Djur som behandlats. - Läkemedlets namn, dosering, behandlingens längd, karenstid, namn på den förskrivande veterinären och namnet på den som behandlat djuren. - Annan behandling med, exempelvis homeopatiska preparat, naturläkemedel, traditionella växtbaserade läkemedel, humanpreparat och vissa biocider. 			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
7.3 S	<p>Karenstiderna för använda läkemedel ska hållas vid leverans av mjölk, slaktdjur och livdjur.</p> <p><i>Djur som köps eller säljs inom karenstiden åtföljs av ett intyg där preparat, behandlingsdatum och karenstiden framgår.</i></p>	<p>a) Rutiner finns för hur karenstiderna beaktas (de kan ingå i skötselrutinerna).</p> <p>b) Rutiner finns för hur mjölk från behandlade kor avskiljs och omfattar hur följande uppfylls:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behandlade djur är tydligt märkta. - När en behandlad ko har mjölkats diskas mjölkkningsutrustningen innan den används för mjölkning av en ko vars mjölk ska levereras. - Mjölk från behandlade kor används inte som livsmedel. 			
7.4	<p>Förvaring och hantering av läkemedel, kanyler, sprutor, skalpeller etc. ska ske på ett säkert sätt och läkemedelsrester, använda kanyler och liknande ska destrueras på ett säkert sätt (t.ex. via lokal hantering av riskavfall eller via apoteken).</p>	<p>Förvaring av läkemedel</p> <ul style="list-style-type: none"> - följer veterinärens anvisningar avseende temperatur och hållbarhet för varje enskilt preparat - sker så att foder inte förorenas - är utformad så att läkemedel och tillhörande utrustning inte är åtkomliga för andra än behörig personal. 			

8 SMITTSKYDD

Ett gott hälsoläge uppnås genom målmedvetet och långsiktigt arbete för att förhindra spridning av sjukdomar. Låg sjukdomsfrekvens leder till mindre användning av läkemedel vilket bidrar till hög livsmedelssäkerhet och minskad utveckling av läkemedelsresistenta bakterier. God hygien är grunden i smittskyddsarbetet och särskild försiktighet ska iakttas vid besök.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
8.1	<p>Vid import/införsel av djur ska i landet gällande lagstiftning följas. Dokumentation i exempelvis stalljournal ska finnas.</p> <p>Undantag: I mjölkproduktion får inte importerade djur ingå.</p> <p><i>Vid import/införsel av djur till Sverige ska SDS (Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll) kontaktas och SDS rekommendationer avseende provtagning och andra förebyggande smittskyddsåtgärder följas.</i></p>	Dokumentation finns över import/införsel samt inköp av djur.			
8.2	<p>Den som importerar sperma, ägg eller embryon från nötkreatur ska vara registrerad av ansvarig myndighet.</p> <p><i>I Sverige är ansvarig myndighet Jordbruksverket.</i></p>	Registreringsbevis finns.			
8.3	Rutiner ska finnas för isoleringsförfaranden och försiktighetsåtgärder vid insättning av nya djur i besättningen för att minska risken för smitta.	<p>a) Om det årligen tas emot fler än 50 kalvar som är yngre än fyra månader och kalvar kommer från mer än en besättning finns ett mottagningsstall.</p> <p>b) Om kalvarna kommer från fler än fem besättningar föds de upp omgångsvis i mottagningsstallet. Insättningen av djurgruppen görs inom en tidsperiod på 3 veckor.</p> <p>c) Ett mottagningsstall innehåller högst 100 platser. Om djuren stannar i mottagningsstallet ända fram till slakt och föds upp omgångsvis så innehåller stallet högst 150 djurplatser.</p> <p>d) Mottagningsstallet är utformat så att kalvarna kan tas till och från stallavdelningen utan att behöva passera via en annan stallavdelning.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
8.4 	<p>För att undvika spridning av sjukdomar gäller generellt ett allmänt besöksförbud i stallarna. Detta gäller även för tjänsteleverantörer för t.ex. installation, reparation, underhåll och kontroll.</p> <p>Besök kan ske i begränsad omfattning under förutsättning att</p> <ul style="list-style-type: none"> - väl rengjorda kläder och skor alternativt överdragskläder och skoskydd av engångsmaterial används vid besök i stallar - besökare tvättar händerna med varmt vatten och flytande tvål samt använder handdesinfektionsmedel både före och efter besök i stallar - besökare tvättar händerna om de under besöket kommer i kontakt med djur eller gödsel - besökare informeras om att de vid besöket måste vara friska och fria från smittsamma sjukdomar - besöken dokumenteras i en journal. 	<ul style="list-style-type: none"> a) Rutiner finns och tillämpas b) Skriftlig besöksjournal finns. 			
8.5	Efter utlandsvistelse ska särskild försiktighet vid tillträde till djurstallar beaktas.	<ul style="list-style-type: none"> a) Om besökare har varit i kontakt med klövdjur eller djurbesättningar, får stallet beträdas först efter 48 timmar och först efter 5 dygn vid besök i områden där mul- och klövsjuka förekommer. b) Kläder som använts vid besök i utländsk besättning tvättas och skor/stövlar rengörs och desinficeras. <p>OBS! Regeln gäller även för entreprenörer.</p>			
8.6 	<p>Om gården bedriver besöksverksamhet och besökaren erbjuds möjlighet till direktkontakt med djur gäller ytterligare bestämmelser förutom de som återfinns under regel 8.4-8.5 enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besöksregler ska tas fram och vara kända av alla anställda. - Om gården har tre eller fler besökstillfällen per år ska detta anmälas till ansvarig myndighet. <p><i>I Sverige är Länsstyrelsen ansvarig myndighet.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Besöksregler finns framtagna i samråd med anläggningens veterinär. b) Personal känner till de framtagna besöksreglerna och informerar om dem vid besök. c) Om gården har tre eller fler besökstillfällen per år finns dokumentation som visar att en anmälan har gjorts. 			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
8.7	<p>Det ska finnas rutiner för skadedjursarbete som innehåller förebyggande åtgärder, minst enligt nedan som förhindrar att skadedjur (gnagare, fåglar, skadeinsekter) tar sig in till och/eller etablerar sig i utrymmen där produkter förvaras eller hanteras:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öppningar ska hållas täta och eventuellt vara försedda med skydd. - Avfall som kan bli föda ska undanröjas. - Ytor närmast byggnader ska hållas fria från vegetation och annat material som kan ge skydd. <p>Eventuell skadedjursbekämpning ska dokumenteras och innehålla information om preparat (namn), mängd preparat, datum då medlet lades ut och planerat slutdatum, plats, utförare, och typ av skadedjur.</p> <p>OBS! Särskilt tillstånd krävs för att själv få använda råttgifter.</p>	<p>a) Rutiner finns för förebyggande åtgärder.</p> <p>b) Eventuell skadedjursbekämpning finns dokumenterad.</p>			
8.8	<p> Det ska finnas rutiner för agerande vid misstanke om utbrott av sjukdom med allvarliga konsekvenser för smittskydd och/eller livsmedelshygien.</p> <p><i>Lista på anmälningspliktiga sjukdomar finns i Jordbruksverkets föreskrift SJVFS 2013:23</i></p>	<p>a) Rutiner finns där det framgår att</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrollmyndighet och veterinär ska kontaktas omedelbart - anvisningar från ansvarig myndighet ska följas - handlingar som berör sjukdomsmisstanken/utbrottet ska sparas i 5 år. <p>b) Personal känner till kravet.</p>			
8.9	<p> Döda djur samt delar av döda djur (kadaver) ska hanteras så att risker för smittspridning och kontaminering av foder minimeras. Kadaver ska levereras till en mottagare som är godkänd av ansvarig myndighet.</p> <p><i>I Sverige är Jordbruksverket ansvarig myndighet.</i></p>	<p>a) Kadaver förvaras så att de inte utgör en smittorisk bland annat genom att vilda djur hindras från att komma åt materialet.</p> <p>b) Vid förvaring utomhus är kadaver väl täckta och ligger på en hårdgjord yta.</p> <p>c) Kadaver avskiljs från levande djur och foder fram tills att de lämnar anläggningen.</p> <p>d) Dokumentation finns som visar att godkänd destruktionsanläggning används.</p>			

9 SPÅRBARHET AV PRODUKTER

Korrekt märkning och dokumentation för produkter är avgörande åtgärder för att göra det möjligt att spåra och återkalla produkter som inte är säkra.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
9.1 	Det ska gå att spåra livsmedelsprodukter, djurfoder och utsäde som säljs från företaget till mottagaren. Dokumentation ska sparas i minst 2 år och innehålla <ul style="list-style-type: none"> - mottagarens namn och adress - produktslag - identifikation av produkt och certifieringsgrad - leveransdatum - mängd 	Dokumentation finns för livsmedelsprodukter, djurfoder och utsäde som säljs från gården.			
9.2 	Det ska gå att spåra införskaffade livsmedelsprodukter, djurfoder och utsäde tillbaka till produktionsplatsen. Dokumentation ska innehålla <ul style="list-style-type: none"> - leverantörens namn och adress - produktslag - identifikation av produkt och certifieringsgrad - leveransdatum - mängd. 	Dokumentation finns för livsmedelsprodukter, djurfoder och utsäde som köps in.			

10 MJÖLKPRODUKTION

Mjölakens kvalitet får inte försämrans eller förorenas under produktion, hantering eller lagring på gården. Väl utformade och fungerande lokaler och utrustning samt goda hygienrutiner för mjölkning och rengöring av utrustning och mjölkrum är därför nödvändiga.

		UPPFYLLS REGELN?			
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
MJÖLKROM/MJÖLKAVHÄMNINGSRUM					
10.1	Mjölkrummet/mjölkavhämtningsrummet ska ha en utformning som möjliggör rengöring och hygienisk hantering av produkter och utrustning.	<ul style="list-style-type: none"> a) Golv, väggar, tak, dörrar och fönster är rena och i gott skick. b) Mjölkningsutrustningen förvaras under hygieniska förhållanden mellan mjölkningarna. c) Avloppsbrunnen är försedd med vattenlås. d) God belysning finns i mjölkrummet/mjölkavhämtningsrummet som är lättillgänglig vid ingången. 			
10.2	Mjölkrummet/mjölkavhämtningsrummet ska vara fritt från flugor och skadedjur inklusive fåglar.	<ul style="list-style-type: none"> a) Aktiva åtgärder vidtas för bekämpning av flugor och andra insekter. b) När dörrar och fönster hålls öppna är öppningarna täckta med nätdörrar och nätfönster. 			
10.3	Mjölkrummet/mjölkavhämtningsrummet ska vara väl ventilerat och avskilt från mjölkkostallet. Dörrar och fönster som vetter mot utrymme där djur vistas ska sluta tätt.	Mjölkrummet/mjölkavhämtningsrummet är ventilerat och avskilt från mjölkkostallet.			
10.4	I mjölkrummet/mjölkavhämtningsrummet får endast rengörings- och desinfektionsmedel för löpande bruk förvaras.	<ul style="list-style-type: none"> a) Lagring och användning av kemikalier samt bekämpningsmedel sker inte i mjölkrummet/mjölkavhämtningsrummet. b) Rengörings- och desinfektionsmedel för löpande bruk förvaras på separat plats för ändamålet. c) Säkerhetsdatablad för de kemikalier/oljor som används finns tillgängliga. 			
10.5	Utrymmen där kor mjölkas ska vara utformade så att mjölkningen kan utföras på ett hygieniskt godtagbart sätt. De material som finns i anläggningen får inte avge ämnen som är skadliga för mjölken.	<ul style="list-style-type: none"> a) Mjölkningsanläggning (mjölkgrup/karusell/AMS och samlingsfällor), utrustning/redskap hålls rena och i gott skick. b) Goda ljusförhållanden råder i utrymmen där kor mjölkas. c) Ytorna på mjölkningsanläggningen och utrustning/redskap hålls rena och i gott skick. d) Service av mjölkningsanläggning samt byte av spengummin och slangar genomförs regelbundet och dokumenteras. e) Alla material i anläggningen uppfyller kraven för material i kontakt med livsmedel. För nyinköpt utrustning till mjölkkanläggningen kan certifikat som visar att materialet är lämpligt uppvisas, alternativt är utrustningen märkt med symbol eller med orden "för kontakt med livsmedel". f) I automatiska mjölkningssystem är kontrollsidan lättillgänglig och hålls ren. g) I automatiska system förs mjölkrester direkt till avlopp som leder till samlingsbrunn eller gödselbrunn. 			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
10.6	Lastningsplatsen utanför mjölkkrummet/mjölkavhämtningsrummet ska vara ren för att förhindra smittspridning mellan gårdar.	Lastningsplatsen vid mjölkavhämtningsrummet är ren och avskild från kornas passage in och ut ur stallet.			
MJÖLKNING					
Beteende och kunskap hos den som mjölkar är avgörande för en hygienisk mjölkproduktion. En väl genomtänkt mjölkningsrutin och god hygien är väsentliga åtgärder för att erhålla en bra mjölkkrävara. God hygien och rena djur minimerar också risken för smittspridning mellan djuren. Mjolk som avviker från det normala ska inte användas som livsmedel.					
10.7	Den som mjölkar ska ha en god handhygien och rena kläder.	<ul style="list-style-type: none"> a) Det finns möjlighet att tvätta händer och armar i nära anslutning till mjölkningsplatsen och engångshandskar finns tillgängliga. b) Rena kläder används vid mjölkning. c) Om mjölkaren har sår på händerna täcks de med vattenfast bandage eller handskar. 			
10.8	<p>Mjolk som inte är lämplig som livsmedel ska avskiljas.</p> <p>I traditionella mjölkningssystem ska djur som står under behandling märkas tydligt så att rutiner för avskiljning av mjölken kan tillämpas.</p> <p>I automatiska mjölkningssystem ska mjölkningssystemet programmeras så att avskiljning av mjölken från behandlade kor kan ske.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Mjolk från kor som lider av feber, klinisk juverinflammation, har sår på juvret som kan tänkas påverka mjölken eller har behandlats med karensbelagda preparat levereras inte. b) Råmjolk ska avskiljas och hanteras separat. c) Mjolk från kor som mjölkar mindre än 5 kg per dag levereras inte. d) Mjolk som har onormal sammansättning eller onormala egenskaper levereras inte. 			
10.9	Vid traditionell mjölkning ska det finnas rutiner som säkerställer att mjölken inte kontamineras. Om flera personer på gården mjölkar ska det finnas en skriftlig instruktion som beskriver hela mjölkningsrutinen. (Denna kan exempelvis ingå i skötselrutinerna.)	<ul style="list-style-type: none"> a) Spenar och angränsande juverdelar rengörs innan mjölkning. b) Vid avtorkning används en ren juverduk för varje enskilt djur. c) Mjölken från varje djur kontrolleras i samband med mjölkningen. (Mjolk som har onormal sammansättning eller onormala egenskaper levereras inte, se 10.8) d) Desinfektion av spenarna sker endast efter mjölkning. e) Alla juvervårdsprodukter är godkända av ”Bra Kemråd”, www.brakemrad.se. 			
10.10	Vid automatisk mjölkning ska det finnas rutiner som säkerställer att mjölken inte kontamineras.	<ul style="list-style-type: none"> a) Funktionen hos det automatiska spenrengöringssystemet säkerställs genom att tillverkarens rekommendationer följs. b) Spenrengöringssystemet inspekteras regelbundet och åtgärder vidtas vid behov. c) Mjolk som inte ska levereras avskiljs på ett säkert sätt. d) De kor vars mjolk inte levereras kan spåras i informationssystemet. e) De delar av mjölkningsanläggningen som varit i kontakt med mjolk från behandlade kor diskas omedelbart innan en ny ko mjölkas. 			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
10.11	Mjölken ska filtreras före inpumpning till mjölk tanken.	a) Vid traditionell mjölkning byts filtret före varje mjölkning. b) I automatiska mjölkningssystem rengörs silen, alternativt byts silfiltret, minst tre gånger per dygn.			
10.12	Om mjölken i mjölk tanken misstänks vara kontaminerad eller annat fel kan ha begåtts som kan äventyra livsmedelssäkerheten ska mjölken inte levereras. Händelsen ska dokumenteras och plan för åtgärder ska finnas. <i>Kontakta mejeriföretaget för råd och anvisningar. Exempel på avvikelser som gör att mjölken inte är säker som livsmedel är att det förekommer antibiotika, blod, vatten, diskmedel samt att mjölken inte är tillräckligt kyld.</i>	Dokumentation finns för avvikelser, i exempelvis journal eller dagbok, som innehåller - orsak - tidpunkt för avvikelserna - åtgärd - signatur.			
10.13	Dokumentation över mejeriföretagsanalyser av leverantörmjölken, analyser som utförts på djur eller andra prover som kan vara relevanta för livsmedelssäkerheten ska sparas i 1 år.	Dokumentation över analyser finns.			
KYLNING					
Kylning av mjölken är den enskilt viktigaste åtgärden för att säkerställa mjölkens mikrobiologiska kvalitet.					
10.14	Mjölken ska kylas omedelbart och att kylningen fungerar ska kontrolleras dagligen. Dokumentation ska finnas som visar mjölkens temperatur vid leverans den senaste månaden.	a) Vid konventionell mjölkning kyls mjölken till +4°C eller lägre inom 3 timmar efter avslutad mjölkning. b) Vid automatisk mjölkning tillåts mjölkens temperatur överstiga +4°C i maximalt 2 timmar sammanhängande tid mellan hämtningarna. c) Tankbilskvitton från den senaste månaden, som visar mjölkens temperatur vid leverans, finns.			
DISKNING					
En väl fungerande diskning är avgörande för att kunna bedriva en hygienisk mjölkproduktion. En av de viktigaste faktorerna för att få ett gott diskresultat är att det finns tillräckligt mycket varmt vatten av god kvalitet.					
10.15	Ytorna i mjölkningssystemet och mjölk tanken ska vara rena och i gott skick så att mjölken inte förorenas.	a) Ytorna i mjölkningssystemet och mjölk tanken är i gott skick. b) Efter användning av mjölkningssystemet och mjölk tank sköljs de med rent vatten, diskas rena, desinficeras eventuellt och eftersköljs väl med vatten. c) Mjölk tanken och mjölkningssystemet dräneras efter diskning. d) Automatiskt mjölkningssystem diskas i sin helhet tre gånger per dygn, jämnt fördelat över dygnet. Sluttemperaturen på vattnet efter disk är minst 42°C.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
MEJERIETS ÖVRIGA REGLER					
10.16	Mejeriförenings övriga leverans- och kvalitetsregler ska efterföljas.	Aktuella regler finns tillgängliga, är kända och tillämpas.			

11 PARALLELLPRODUKTION

Parallellproduktion innebär samtidig produktion av nötkreatur certifierade enligt IP Nöt & Mjök Grundcertifiering och icke certifierade nötkreatur på ett och samma företag. Syftet med reglerna för parallellproduktion i detta regelverk är att garantera särhållning av certifierade och icke certifierade djur, samt att minska risken för att smittor överförs mellan dessa.			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
11.1	Vid import/införsel av djur ska SDS (Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll) kontaktas och SDS rekommendationer avseende provtagning och andra förebyggande smittskyddsåtgärder ska följas.	Dokumentation finns som visar SDS godkännande.			
11.2	Den parallella produktionen ska vara väl avskild från den certifierade produktionen så att smittor inte överförs till den certifierade besättningen enligt följande: <ul style="list-style-type: none"> - Parallellproduktion ska ske i separata byggnader eller avdelningar som är väl skilda från varandra. - Parallellproduktionen ska drivas som omgångsuppfödning. 	Smittskyddsrutiner finns för att undvika spridning av sjukdomar mellan parallellproduktion och certifierad produktion.			
11.3	För att undvika spridning av sjukdomar mellan parallellproduktion och certifierad produktion ska det finnas smittskyddsrutiner för personal, besökare samt rutiner för skötsel av djuren enligt följande: <ul style="list-style-type: none"> - Handtvätt ska ske innan inträde i den certifierade produktionen. - Särskilda kläder och skor endast avsedda för den certifierade produktionen ska användas. - Redskap (foder- och halmvagnar, skrapor etc.) som är speciellt avsedda för den certifierade produktionen ska användas. - Djur i den certifierade produktionen ska aldrig komma i kontakt (fysiskt eller indirekt) med djur i den parallella produktionen. T.ex. ska utlastningsanordning tvättas och desinficeras mellan användning i de olika produktionerna. <p><i>Läs mer i Svenska Djurhälsovårdens skrift om Smittskydd på gårdsnivå, smittskydd i nötkreatursbesättning, som beställs via www.gardochdjurhalsan.se.</i></p>	Smittskyddsrutiner finns för att undvika spridning av sjukdomar mellan parallellproduktion och certifierad produktion.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
11.4	Nötkreatur som lämnar gården ska kunna identifieras som certifierade.	Information om certifieringen lämnas på leveranssedeln eller genom permanenta arrangemang med mottagare/kund.			
11.5	Om parallellproduktion förekommer ska dokumentation finnas för att särskilja certifierade djur från övriga djur. Dokumentation om producerade respektive sålda certifierad djur ska finnas.	Dokumentation finns.			

Antal nej/avvikelser:

SAMMANFATTNING - IP ALLMÄNNA VILLKOR

IP Allmänna Villkor är det ramverk för standarden som bland annat reglerar vilka krav som ska uppfyllas av certifieringsorganen, vilka komptentskrav det finns för revisorerna, hur en revision ska genomföras och vad som ska uppfyllas av företag som ska certifieras. IP Allmänna Villkor kan laddas ner i sin helhet på www.sigill.se.

OLIKA TYPER AV REVISIONER

För att kontrollera att produktionsreglerna uppfylls sker regelbundna revisioner:

EGENREVISION genomförs varje år. Det innebär att företaget går igenom reglerna i regelhandboken. Eventuella avvikelser ska noteras i en åtgärdsplan, och åtgärdas snarast.

ADMINISTRATIV REVISION genomförs de år revision på plats inte sker. Vid administrativ revision kontrolleras egenrevisionen av Certifieringsorganet som beslutar om fortsatt certifiering.

REVISION PÅ PLATS då kommer en revisor från certifieringsorganet ut till företaget och går igenom dokumentationen och inspekterar produktionen. Alla produktionsregler kontrolleras och eventuella avvikelser noteras.

STICKPROVSREVISIONER utförs utöver ordinarie revisionsfall på 10 % av de företag som inte får revision på plats innevarande år. Certifieringsorganet fördelar stickprovsrevisionerna både enligt riskbedömning och slumpmässigt.

EXTRAREVISIONER kan genomföras om Certifieringsorganet har anledning att misstänka att kraven för certifiering inte uppfylls. Dessa revisioner kan vara oanmälda.

RESULTAT AV REVISIONEN

Efter revisionen på plats skriver revisorn ett revisionsprotokoll med eventuella avvikelser tillsammans med uppgift om vad som ska åtgärdas. Både företaget och revisorn ska godkänna protokollet. Därefter ska avvikelserna åtgärdas inom 28 dagar (3 månader vid inträdesrevision).

GODKÄND REVISION

För att revisionen ska bli godkänd ska alla avvikelser vara åtgärdade. I vissa specialfall kan Certifieringsorganet godkänna en revision trots att det finns avvikelser kvar. Då krävs en godkänd åtgärdsplan som tydligt beskriver hur det ska gå till och någon form av bevis på att det kommer att ske.

EJ GODKÄND REVISION

Om avvikelserna inte åtgärdats i tid kan certifieringsorganet besluta om att stänga av företaget tills åtgärderna är genomförda. Avstängning kan gälla hela företaget eller en del av verksamheten. Om avvikelserna ändå inte åtgärdas riskerar företaget att bli uteslutet.

Uteslutning kan också ske vid upprepad avvikelse på en kritisk punkt eller om avvikelsen är så allvarlig att den riskerar att allvarligt skada IP-standardens trovärdighet.

Vid avstängning och uteslutning får företaget inte uppge eller beteckna tjänster, produkter samt råvaror som certifierade. Det gäller råvaror och produkter som producerats före och under tiden för avstängning eller uteslutning.

CERTIFIKAT

Certifikatet som utfärdas efter godkänd revision är ett bevis på att reglerna i regelhandboken uppfylls. Certifikatet är giltigt i 24 månader under förutsättning att alla åtaganden i regelhandboken och IP Allmänna Villkor uppfylls. Det förutsätter också att verksamheten inte förändras i någon större omfattning. Om det finns några särskilda villkor för certifieringen anges de på certifikatet.

REKLAMATIONER OCH ÖVERKLAGAN AV BESLUT

Eventuella klagomål på revisionens genomförande, till exempel bokning, bemötande och bedömningar, ska lämnas direkt till certifieringsorganet. Certifieringsorganen är skyldiga att ha rutiner för att hantera klagomål.

UTTRÄDE

Utträde ur systemet sker på egen begäran till Certifieringsorganet. Tjänster, råvaror eller produkter som produceras efter datum för utträde är inte certifierade.

KOMPETENTA REVISORER

Certifieringsorganen har revisionsledare som leder revisionsarbetet och revisorer som genomför revisioner hos företagen. Det finns detaljerade kompetenskrav för revisorerna som ska ha både teoretisk och praktisk kunskap om den verksamhet de reviderar. För att bedömningarna ska bli så lika som möjligt mellan olika revisorer och certifieringsorgan genomförs regelbundet kalibreringar.

SEKRETESS

Certifierade företag presenteras på www.sigill.se i de fall företaget gett sitt samtycke. Certifieringsorganen är skyldiga att lämna ut uppgifter om att ett företag är certifierat. Däremot måste information om verksamheten hos certifierade företag behandlas konfidentiellt. Swedac, som är den myndighet som övervakar Certifieringsorganens arbete, får också tillgång till uppgifter om certifierade företag. Sekretess gäller även för Swedac.

ÖVERFLYTTNING AV ANSVARET FÖR CERTIFIERING

Överflyttning och erkännande av befintliga certifikat innebär överflyttning av ansvaret för certifieringen från ett certifieringsorgan till ett annat. Certifieringsorganen hanterar överflyttningen och meddelar det certifierade företaget en tidplan för processen.

UTGÅVA AV NYA REGLER

Sigill Kvalitetssystem AB meddelar när nya regler eller förändringar i IP Allmänna Villkor kommer publiceras och börja gälla, antingen på www.sigill.se eller genom utskick.

DEFINITIONER

Parallellproduktion: Parallellproduktion uppstår då inte all produktion av samma produkt hos det certifierade företaget omfattas av den aktuella IP-certifieringen. När det gäller animalieproduktion innebär det att det finns samma djurslag inom samma företag där endast en del av djuren är certifierade enligt IP.

